

BV kódexhez való hozzászólásunk

A Belügyminisztérium társadalmi vitára bocsátotta az új BV. kódex tervezetet, melyhez a Mécses Szeretetszolgálat is hozzászólt. Az alábbiakban véleményünket olvashatják:

I.) A 81.§ (2) bekezdése nem egyértelmű, tekintettel arra, hogy a jogszabályban az „életfogytig tartó szabadságvesztés” szöveg található, míg a részletes indoklásban a „tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésről” van szó a társadalom védelmi cél indoklásakor. Az úgy nevezett határozott idejű életfogytig tartó szabadságvesztésre megítélésünk szerint az (1) bekezdésben megfogalmazott célt kell kitűzni, tekintettel arra, hogy remény van az elítélt szabadulására, így nem mondhat le a szervezet sem a reintegrációs célról.

A tényleges életfogytiglanra ítéltet vonatkozásában sem tartjuk elfogadhatónak a társadalom védelmét egyedüli célnak, bár annak dominanciáját és súlyát elismerjük és kívánatosnak tartjuk. Egy ilyen súlyú, végleges izolálást jelentő büntetés alatt is történhetnek pozitív irányú változások az elítélt lelkében, magatartásában. A nemzetközi és hazai jogszabályokban megfogalmazott szakmai elvárások alapján végzett áldozatos, elhivatott törődés, és Isten mindent irányító kegyelme többször tett már erről tanúbizonyságot. A fogvatartott, bizonyos értelemben, például az alkotásain keresztül is „integrálódhat” a társadalomba. Ha a gondolatai, keze alkotásai jelen vannak a szabad világba, ha azok pozitív értékeket hordoznak és közvetítenek, és a társadalom kollektív tudatának része mind ez, akkor nem különben integrálódik a szabad világba, mint a könyvekben bennünket építő, szigorú klauzúrában élő szerzetes. Ebben az esetben értelmet kaphat a végleg elzárt elítélt élete is. Nem önmagának él csupán, amely pusztá vegetációvá süllyed törvényszerűen az idők folyamán, hanem ezen a sajátos módon bent maradhat a társadalom közösségében, és ez teheti talán egyedül emberhez méltóvá életét, azzal együtt, hogy hordoznia kell, tetteinek nyilvánvaló és törvényszerű következményeit.

Jelen jogszabály szövege ezt a célt nem tűzi ki, és ezzel teret adhat olyan felfogásoknak, amelyek pusztá „emberraktározásként” fogják fel a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztést, még akkor is, ha a különböző hazai és nemzetközi normatívák jól körülírják a bánásmód szakmai követelményeit. Fontosnak látjuk deklarálni a fenti célt ezen a helyen. Meglátásunkat a jog nyelvén megfogalmazni nincs képességünk és kompetenciánk, ezért szövegszerű javaslatot nem tudunk tenni, pusztán a tartalomban érzett hiányt tudjuk kifejezni, rábízva az érdemi szakmai munkát az ahhoz értő szakemberekre, amennyiben felvetésünket arra érdemesnek látják.

II.) A jogszabály az általános rezsimszisztemen túl, hét speciális kezelésű részleg lehetőségét teremti meg az intézeten belül. (gyógyító-terápiás, átmeneti,

drogprevenációs, pszichoszociális, hosszú időre ítéltet, EVSZ, anya-gyermek körlet) Tagadhatatlan, hogy ezek a jelenleg felmerülő speciális problémák kezelésére alkalmas, és elégséges részlegek. Azonban a reintegrációs programok hazai és nemzetközi kezdeményezéseinek tapasztalatai felvethetik annak célszerűségét, hogy egyéb célú speciális részlegek jöjjenek létre a jövőben. Jelen tervezet nem hagy lehetőséget arra, hogy akár a középírányító szerv engedélye, felügyelete alapján ilyen kezdeményezés létrejöhessen. E lehetőség beépítését javasoljuk a törvénybe.

III.) Fontos fogvatartotti alapjognak tartjuk a szabad vallásgyakorlást. A 127§

foglalkozik ugyan a lelki gondozásról, azonban a vallásgyakorlás nem egyenlő a lelki gondozással. Javasoljuk a 123§ pontjaként megfogalmazni, hogy a fogvatartottnak joga van az intézet rendjét és biztonságát nem zavaró módon a szabad vallásgyakorlásra, melyet a börtönlelkészi szolgálaton keresztül biztosít az állam. Fontosnak tartjuk a Börtönlelkészi szolgálatot, mint egyedülálló vívmányát a rendszerváltást követő évtizednek, megjeleníteni ilyen formában is e jogszabályban.

IV.) A kapcsolattartás lehetőségei közül a látogatással kapcsolatban észrevételezzük, hogy legalább a látogatási idő minimumát fontosnak tartanánk e jogszabályban rögzíteni. Amennyiben más jogszabályban kerül szabályozásra, ott az eddigi félórát javasoljuk. A látogatáson fogadható személyek számával kapcsolatosan az intézeti lehetőségeinek és az egyén körülményeinek együttes mérlegelésére lehetőséget adó szabályozást tartanánk célszerűnek.